

Ansökan om medel för arbete med AFFE.

Bakom ansökan står Kristianstads kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Bakgrund/problembeskrivning

En första AFFE-process finansierades av Samordningsförbundet Skåne Nordost under perioden den 1 januari 2014 – den 31 december 2016. Huvudansvaret låg hos Försäkringskassan, men processen drevs i samarbete med Arbetsförmedlingen. Resultaten överträffade förväntningarna: av 58 deltagare (25 kvinnor och 33 män) vid AFFE:s avslut i december 2016 hade 65 procent av deltagarna som avslutats nått anställning eller studier. 89 procent av dem hade avslutats inom den tänkta inskrivningstiden på 18 månader. Tre fjärdedelar av deltagarna hade varit inskrivna i 14 månader eller kortare tid. Samtidigt konstaterades, att 60 procent av deltagarna innan AFFE hade deltagit i olika former av arbetslivsinriktad rehabilitering, som varken lett till arbete eller studier i någon omfattning. Alla deltagare utom en hade psykiatriska diagnoser som huvuddiagnos. I många fall fanns det även fosterhemsplaceringar, mobbning, ofullständig skolgång, dyslexi, dyskalkyli, tidigare missbruk, självskadebeteende, bristande nätverk samt ingen eller liten förankring i arbetslivet.

Allt detta beskrevs av AFFE:s externa utvärderare, Tranquist Utvärdering AB, på följande sätt: "När vi summerar AFFE, kan vi konstatera att processen resulterat i ett framgångsrikt arbete med ett antal individer. En stor andel av deltagarna, flera med en historia av misslyckanden, har gått vidare till arbete eller studier. I grunden för det framgångsrika arbetet ligger ett individanpassat bemötande, en grundläggande kunskap om de metoder som tillämpats samt en kännedom om funktionsnedsättningarnas inverkan på möjligheterna att hitta, få och behålla ett arbete. På det hela taget har AFFE utgått från ett kunskapsbaserat arbete i förhållande till målgruppen."

Tranquist Utvärdering AB skrev även: "På senare tid har det i olika studier uppmärksammats, att yrkesrollen för de aktörer som möter individer från utsatta grupper spelar en avgörande roll i implementeringen av den individanpassade aktiviteringspolitiken. Denna roll har blivit mer mångfacetterad och relationen till individen alltmer avgörande. Samtidigt har resurser generellt sett inte tillförts i paritet med den utvecklade rollen. Resultatet är ofta överbelastning, brist på kunskap om de insatser som finns och om individens förutsättningar. Utrymmet att faktiskt utföra ett individanpassat arbete i förhållande till grupper, som t.ex. unga med

psykiska funktionsnedsättningar blir därför begränsat. Konsekvensen av den situation som uppstår, är att grupper av individer med komplexa behov, som t.ex. AFFE:s målgrupp, hamnar i vad Mats Tyrstrup (Handelshögskolan i Stockholm) kallar organisatoriska mellanrum. Han menar att: Organisatoriska mellanrum uppstår när en persons, grupp eller organisations ansvar, befogenheter, ambitioner, kompetens, information etc tar slut utan att någon annan persons, grupp eller organisations tar vid. Poängen Mats Tyrstrup gör, är att människor, frågor och problem kan hamna i dessa mellanrum. Det handlar om personer, som finns inom fält där ingen enskild aktör har resurser att lösa situationen på egen hand. Det är förlängningen kring dessa undantag, som ofta utförs av personer med komplexa problem, som samordning och samverkan behöver utvecklas. AFFE är ett tydligt exempel på en insats, som verkar i ett sådant mellanrum. Det tar sig bland annat uttryck i att olika aktörer anvisat individer till AFFE, då man på egen hand inte lyckats hantera den komplexitet, som finns i respektive fall. Med dessa individer har AFFE-medarbetarna sedan, utan att göra någon exkludering baserat på graden av komplexitet, genom sitt arbetssätt lyckats få två tredjedelar av deltagarna att få arbete eller börja studera.”

AFFE mötte således ett reellt behov. Det behovet bedöms varken komma att försvinna eller minska framöver, utan troligen tvärtom. 2016 uppbar över 30 000 unga aktivitetsersättning p.g.a. nedsatt arbetsförmåga i Sverige, 82 procent av dem till följd av psykiatriska diagnoser och att aktivitetsersättningen i stor utsträckning kommit att präglas av passivitet. Många saknar helt insatser och i nästan hälften av ärendena har det inte förekommit någon känd insats av rehabiliterande eller aktiverande karaktär. Endast c:a 5 procent deltog i arbetslivsinriktad rehabilitering hos Arbetsförmedlingen¹.

Att samarbeten, som stöds av den finansiella samordningen fungerar, framgår av Socialstyrelsens Lägesrapport 2016 Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning, där det bland annat står att: ”Insatser enligt Finsam ger resultat. Samordningsförbundens insatser når många personer med komplexa behov, till exempel personer med funktionsnedsättning eller psykisk ohälsa. En viktig målgrupp är unga och andelen deltagare med aktivitetsersättning ökar successivt. Socialstyrelsen bedömer att utvecklingen går i positiv riktning och att samordningsförbunden når många personer vars behov inte tillgodoses av befintliga myndighetsstrukturer.”

¹ Mer tydlighet och aktivitet i sjuk- och aktivitetsersättningen. Stockholm 2016. Riksrevisionen. Aktivitetsersättning – en ersättning utan aktivitet? RIR 2015:7. Stockholm 2015. Försäkringskassan 2012. Tio år med aktivitetsersättning – en studie av situationen för unga med aktivitetsersättning på grund av nedsatt arbetsförmåga.

Som framgår ovan är en fortsättning av ett AFFE-samarbete motiverad. För att möjliggöra det, har denna ansökan tagits fram.

Hur har processen tagits fram

Ansökan har tagits fram i samverkan mellan Kristianstads kommun, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan utifrån ett gemensamt identifierat behov.

Målgrupp för insatsen

Målgrupp för insatsen är personer:

- mellan 19 – 29 år,
- som är bosatta inom Samordningsförbundets Skåne Nordost geografiska område
- och som till följd av nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom/ohälsa har ett utökat behov av stöd i en arbetslivsinriktad rehabilitering, för att kunna få eller återfå arbetsförmåga och nå arbete eller studier.

Med ett utökat behov av stöd menas, att förutsättningar för att ta del av Försäkringskassans ordinarie förstärkta samarbete med Arbetsförmedlingen kring arbetslivsinriktad rehabilitering för att kunna ta tillvara eventuell arbetsförmåga saknas.

Det utökade stödbehovet är den primära faktorn vid bedömning av om en person kan ingå i AFFE eller inte och inte vilken ersättningsform (om någon) personen har. Ändå behöver en avgränsning göras, då AFFE-samarbetet avser möta ett reellt behov hos personer, som står långt från arbetsmarknaden och är i behov av ett utökat stöd för att få eller återfå arbetsförmåga. Ett sådant behov av utökat stöd som AFFE-samarbetet avser täcka antas inte föreligga i Försäkringskassans "vanliga" sjukpenningärenden, då endast fyra personer av 58 deltagare i det tidigare AFFE-samarbetet uppbar sjukpenning. Inte heller kan personer med pågående missbruk eller missbruksbehandling ingå, då resurser för att stötta personer ut ur missbruk eller personer i behandling inte finns inom AFFE. För deltagande krävs också sådana kunskaper i svenska språket, att man kan tillgodogöra sig instruktioner och information i tal och skrift. Dessa avgränsningar motiveras av att den möjliga inskrivningstiden i AFFE är begränsad.

Impuls om deltagande kan lämnas av kommuner (socialtjänst, omsorg, arbetsmarknadsenhet o.dyl), Arbetsförmedlingen, Försäkringskassans avdelning för

funktionsnedsättning – aktivitetsersättning, vården, potentiell deltagare eller anhöriga. Det är dock AFFE-medarbetarna, som bedömer om deltagande är möjlig.

AFFE genomsyras av den s.k. arbetslinjen. Varje jobbkonsulent väntas arbeta med 15 – 20 deltagare samtidigt. Under processtiden väntas minst 80 personer delta. Tiden för deltagande kan, som framgår ovan, vara upp till 18 månader.

Resultat och effektmål

Arbetet i AFFE är individinriktat, lösningsfokuserat och inspirerat av supported employment, som är en metod för arbetslivsinriktad rehabilitering. Den innebär att stöd ges till personer med funktionsnedsättning, som vill ha ett arbete. Tanken är att människor ska få det stöd och den vägledning, som behövs för att de ska finna, få och behålla ett arbete. Metoden innebär även ett stöd till den arbetsgivare, som tar emot en person. I stödet ingår exempelvis kunskapsöverföring från AFFE-medarbetarna till arbetsgivaren om diagnos/besvärskild samt introduktion till arbetsuppgifterna som deltagarens arbetslivsinriktade rehabilitering består av. Målet i AFFE är att deltagande avslutas med anställning (arbete) eller studier. Minst 50 procent av deltagarna ska nå anställning (arbete) eller studier.

Tidsplan

Processtiden är 4 år med planerad successiv uppstart från den 1 januari 2018 och avslut den 31 december 2021 med möjlighet att ansöka om ytterligare medel för förlängning för att uppnå en långsiktig integrerad samverkan.

Aktiviteter

AFFE kommer att utgå från de aktiviteter, ledtider och ansvar, som fanns i den tidigare ansökan om medel, men arbeta om dem för att anpassa dem till aktuella förutsättningar. Se bilagd processkarta.

Ett fortsatt AFFE-arbete kommer även att utgå från Tranquists Utvärdering AB illustration av arbetsprocessen, som finns på sid. 5 i utvärderingen, men arbeta om även den utifrån nuvarande förutsättningar.

Processägare

Kristianstads kommun är processägare.

Styrgrupp

Till projektet kommer en styrgrupp bestående av representanter för de samverkande parterna att finnas. Styrgruppen är projektets ledningsgrupp och de som ingår i gruppen skall ha beslutsmandat (ha chefsfunktioner). Det är processägaren, som bjuder in representanter från samverkansparterna att ingå i styrgruppen. Av styrgruppsrepresentanterna förväntas engagemang, samarbetskompetens, samarbetsvilja, en lösningsinriktad inställning och kunskap om och förståelse för vad den finansiella samordningen innebär.

Processägaren är sammankallande, ansvarar för att dagordning och mötesanteckningar upprättas och skickas till styrgruppen. Samordningsförbundet Skåne Nordost är ständigt adjungerat till styrgruppen. Styrgruppen träffas minst en gång per kvartal.

En rutin för hantering av brådskande frågeställningar och för hur processrelaterade frågor som rör den egna verksamheten ska tas fram.

Budget

Kristianstads kommun: 2,5 tjänster (2,0 för jobbkoordinatorer, som utför det arbetslivsinriktade arbetet och 0,5 för projektledning). Heltidslönen uppskattas till 38 000 kr/mån x sociala avgifter = 55 480 kr/mån. och 665 760 kr/år för en heltidstjänst. 2,5 tjänster blir därför 1 664 400 kr/år.

Projektledarens uppdrag är att hålla samman processen inklusive budgetuppföljning, ansvara för att utbildningsbehov uppmärksammas och utbildningsinsatser kan genomföras och i samråd med styrgruppen styra arbetet i önskad riktning samt att fortlöpande informera om, följa upp och bevaka att projektet och dess mål följer ansökan. (Samordningsförbundet Skåne Nordost kan fungera som stöttande part).

1,0 tjänst som socialkonsulent. Uppskattad heltidslön 38 000 kr/mån x sociala avgifter = 55 480 kr/mån. och 665 760 kr/år för en heltidstjänst.

Socialkonsulentens uppgift är att ha en samordnande funktion med ansvar för utredning, planering och att adekvata insatser genomförs utöver de arbetslivsinriktade. Socialkonsulentens roll i behandling och rehabilitering, intensiteten i kontakt och graden av samordning kan se olika ut för olika individer. Syftet är dock, att avlasta AFFE-medarbetarna, som arbetar med den arbetslivsinriktade rehabiliteringen från andra uppgifter, för att de ska kunna fokusera på att stötta deltagarna till arbete eller studier på bästa möjliga sätt. Någon socialkonsulentstjänst fanns inte i det tidigare AFFE-arbetet, vilket gör det svårt att

bedöma nytta och behov. Ett förbehåll görs därför, att om socialkonsulentsfunktionen inte faller ut som tänkt, kommer den att "växlas in" till en 1,0 jobbkoordinatorstjänst.

Handledning för kommunens medarbetare ingår.

För att på ett välfungerande sätt kunna bedriva AFFE-arbete, som sträcker sig över Samordningsförbundets Skåne Nordost geografiska område och alltså omfattar ytterligare fyra kommuner utöver Kristianstads kommun, väntas Kristianstads kommun behöva rusta medarbetarna med exempelvis teknisk utrustning i form av laptops/bärbara datorer, arbetsstationer, mobiltelefoner, abonnemang o.dyl. För dessa medarbetare finns det inom kommunen kostnader, som inte täcks av lönekostnaden (t.ex. datorer och mobiltelefon som leasas där en månadskostnad utgår). Vissa övriga kostnader täcks redan i budget, t.ex. kompetensutveckling, handledning och resekostnader. Den kostnad som inte täcks av lönekostnaden eller andra poster i budgeten kommer då att belasta Kristianstads kommuns ordinarie budget om ersättning från Samordningsförbundet Skåne Nordost inte skulle utgå. För att undvika det, ha en post om max 100 000 kr/år, d.v.s. totalt max 400 000 kr för hela processtiden, tagits med i budget.

Arbetsförmedlingen: 0,2 tjänst på Arbetsförmedlingen Skåne Öst och 0,2 tjänst på Arbetsförmedlingen Skåne Nord Mitt, alltså totalt 0,4 tjänst. Heltidslönen uppskattas till 31 000/mån x sociala avgifter = 45 260 kr/mån. och 543 120 kr/år för en heltidstjänst. 0,4 tjänst blir därför 217 248 kr/år.

I Arbetsförmedlingens uppdrag ingår att fastställa bidragsnivå vid subventionerad anställning samt att fatta beslut. Arbetsförmedlingen ska, utöver de möten som krävs för att kunna fastställa bidragsnivåer och fatta beslut, delta på möten som är nödvändiga för processen med samverkansparter, arbetsgivare och deltagare.

I Arbetsförmedlingens uppdrag ingår också, att aktivt arbeta med och säkerställa att AFFE-deltagare, som inte nått anställning efter 18 månader lämnas till rätt funktion inom myndigheten och att det finns fortsatt aktivitet/insats via den funktionen. Arbetsförmedlingens medarbetare ska också delta i de gemensamma kompetensutvecklings- och workshoptillfällena och vid behov även i handledning.

	2018	2019	2020	2021	Summa:
Kristianstads kommun	2 430 160 kr	2 430 160 kr	2 430 160 kr	2 430 160 kr	9 720 640 kr
Arbetsförmedlingen	217 248 kr	217 248 kr	217 248 kr	217 248 kr	
Handledning	35 000 kr	35 000 kr	35 000 kr	35 000 kr	140 000 kr

Workshops + kompetensutveckling	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr	40 000 kr	160 000 kr
Utvärdering (engångsbelopp fördelat över processtiden)	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	30 000 kr	120 000 kr
Bilprenumerat/resor	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	100 000 kr	400 000 kr
Övrigt	50 000 kr	50 000 kr	50 000 kr	50 000 kr	200 000 kr
Totalt:	2 902 408 kr	2 902 408 kr	2 902 408 kr	2 902 408 kr	11 609 632 kr

Ersättning till Försäkringskassan kommer inte att utgå. Försäkringskassan kommer genom sitt ordinarie uppdrag samordna arbetslivsinriktad rehabilitering för individer med Aktivitetsersättning. Innan impuls om möjligt AFFE-deltagande lämnas, ska bedömning av möjligheten för en person med aktivitetsersättning att ingå i det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen ha gjorts.

Metoder för uppföljning

Arbetsmodellen kommer att utvärderas externt. Upphandling av utvärderingen kommer att ske om/när medel beviljats.

Utöver utvärderingen som nämns ovan, ska Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet (SUS) användas.

Implementering i ordinarie verksamhet

Med hänsyn till tidigare erfarenheter av AFFE-samarbete, kan konstateras att arbetet är resurskrävande och att det för närvarande inte anses finnas förutsättningar att implementera ett AFFE-arbete i verksamheterna finansierad via ordinarie medel. För att kunna möjliggöra ett fortsatt AFFE-samarbete är Finsam-finansiering nödvändig.

Styrgruppens representanter har i uppdrag att och ansvar för att driva frågor om hur AFFE-samarbetet och arbetsmodellen kan tillvaratas i sina respektive verksamheter och löpande återrapportera arbetet med detta till styrgruppen, (förhoppningen är att en långsiktig Finsam-finansiering skulle kunna möjliggöra implementering av exempelvis vissa delprocesser, samarbetsätt eller urval av individer till

arbetslivsinriktad rehab) då kommande organisationsförändringar som kan påverka möjligheten till implementering kan ske på sikt. Sådana eventuella organisationsförändringar kan dock inte sias om i skrivande stund.

Övrigt

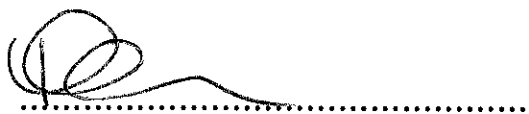
I samband med utgången av år 1 kommer en fördjupad uppföljning och analys av det första årets arbete att göras i syfte att få klarhet i eventuella behov av förändringar m.m., som kan behöva genomföras år 2 för att säkerställa att arbetet drivs mot en långsiktigt fungerande integrerad samarbetsmodell. En fördjupad uppföljning och analys kommer därefter att göras på samma sätt vid utgången av år 2 och år 3.

Skulle den fördjupade uppföljningen visa, att det finns behov av förändringar eller ökade resurser för tid, medarbetare e.dyl. kommer äskande om ytterligare medel från Samordningsförbundet Skåne Nordost att ske. Visar den fördjupade uppföljningen däremot ett behov av minskade resurser, kommer det att rapporteras till AFFE:s styrgrupp för att sedan tas vidare till Samordningsförbundets Skåne Nordost styrelse.

I arbetet ingår även att sprida kunskap och erfarenhet till berörda verksamheter inom Samordningsförbundets Skåne Nordost geografiska område. Ett sådant spridningsarbete syftar till att kännedom och kunskap om AFFE, det supported employment-inspirerade arbetssättet och dess möjligheter i nordöstra Skåne.

Det kan även finnas intresse och behov av spridningsarbete utanför Samordningsförbundets Skåne Nordost geografiska område, varför processägaren kommer att ha en beredskap även för det. Spridningsarbetet kan ske på olika sätt, såsom information, workshops eller föreläsningar beroende på sammanhang och efterfrågan.

Underskrift av företrädare för den processägande parten

Merete Tillman

förvaltningschef,

Arbete- och välfärdförvaltningen

Kristianstads kommun

Kristianstad 17/9-17

Plats och datum för underskrift

Ombudschef SF/FA.
17/10/16.

Arbetsförmedlingen
17-12-20